

ALYTAUS KRAŠTO ASMENŲ
SU NEGALIA DRAUGIJA

PATVIRTINTA

Alytaus krašto asmenų su negalia
draugijos Vadovės 2025 m.
gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 20

ALYTAUS KRAŠTO ASMENŲ SU NEGALIA DRAUGIJA (Kodas 153728651)

PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paslaugų gavėjų įgalinimo tvarka apibrėžia paslaugų gavėjų įgalinimo procesą, darbuotojų taikomas priemones teikiant paslaugą asmeniui, siekiant didinti jo galimybes ir savarankiškumą, motyvaciją siekti pokyčių, patenkinančių jo individualius poreikius.
2. Alytaus krašto asmenų su negalia draugija užtikrina paslaugų gavėjų lygiateisį dalyvavimą visuose įstaigos lygmenyse, susijusiuose su paslaugos teikimu.

II. PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMAS

3. **Paslaugų gavėjų įgalinimas** – tai nuolatinis ir besitęsiantis procesas, įtraukiantis paslaugų gavėją į pozityvius pokyčius ir padedantis tapti savarankiškesniu, kuo mažiau priklausomu nuo specialistų.
4. Įgalinimo procesas yra orientuotas į paslaugų gavėjų dalyvavimą ir lygiavertį santykį su darbuotojais, gerinant pagalbos gavėjų gyvenimo kokybę ir pasirinkimo laisvę.
5. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojai savo darbe taiko įgalinimo metodą, kuriuo identifikuojami, atkuriami ir palaikomi socialinių paslaugų gavėjų gebėjimai, vyksta jų motyvavimo, mokymosi ir savęs vertinimo skatinimas.
6. Įgalinimas vyksta žinių, gebėjimų ir emocijų lygmenyje.
7. Įgalinimo metodo taikymas mažina darbuotojo dominavimą ir didina gyvenimo kontrolės galios perdavimą patiems paslaugų gavėjams, jų pasirinkimo galimybes ir apsisprendimą.
8. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos paslaugų gavėjų įgalinimas turi tris pagrindinius etapus:

- 8.1. darbuotojo pastangos sukurti pozityvią aplinką;
- 8.2. darbuotojo pagalba padėti paslaugų gavėjui atrasti savo stiprybes;
- 8.3. akivaizdūs pagalbos gavėjo savarankiškumo pokyčiai ir ir teigiami rezultatai.

9. Individualaus įgalinimo esmė – nuolatinėmis paslaugų gavėjo pastangomis, panaudojant turimus gebėjimus ir reabilitacijos priemones, siekti kuo didesnio savarankiškumo ir gyvenimo kokybės gerinimo bendruomenėje.

10. Individualiu įgalinimu siekiama suteikti galimybę neįgaliajam reabilituotis bendruomenėje kiek įmanoma ilgiau, mažinti priklausomybę nuo kitų, skatinti aktyvų dalyvavimą socialinėje veikloje, suteikti pasirinkimo laisvę reabilitacijos būdų ir paslaugų atžvilgiu, užtikrinti reikiamas žinias, įgūdžius ir išteklius efektyviai savarankiškai funkcionuoti.

11. Paslaugų gavėjų įgalinimo procesas individualiu įgalinimo lygmeniu apima:

- 11.1 individualių reabilitacijos poreikių vertinimą ir įvertinimą;
- 11.2 asmeninių tikslų nustatymą kartu su paslaugų gavėju;
- 11.3 reabilitacijos planų sudarymą ir jų įgyvendinimą;
- 11.4 gebėjimų stiprinimą per specializuotas terapijas, mokymus ir konsultacijas;
- 11.5 nuolatinę pagalbą ir motyvavimą siekiant savarankiškumo;
- 11.6 bendradarbiavimą su šeima ir bendruomene, siekiant užtikrinti paslaugų gavėjo socialinę integraciją

12. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos paslaugų gavėjų individualų įgalinimą rodantys požymiai:

- 12.1. dalyvavimas sprendimų priėmime;
- 12.2. informuotumas ir komunikacija;
- 12.3. motyvacija veikti;
- 12.4. pasitikėjimas, atvirumas;
- 12.5 gebėjimas pasirūpinti savimi;
- 12.6 stiprybių atradimas;
- 12.7. grįžtamasis ryšys.

13. Vienas iš pagrindinių įgalinimo proceso veiksnių yra santykis. Siekiama, kad Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojas, turėdamas įtakos paslaugų gavėjui, elgtųsi labiau kaip lygiavertis partneris, o ne vadovaujantis specialistas. Darbuotojas turi tikėti paslaugų gavėjo galimybėmis tapti savarankiškesniu, aktyvesniu. Pasitikėjimas yra svarbus santykių veiksnys, nes tik matydamas, kad darbuotojas juo pasitiki, paslaugų gavėjas supranta galįs keisti jo netenkinančią situaciją, paslaugų gavėjas pajunta savo vertę, tiki, kad gali pasiekti pokyčių.

14. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos paslaugų gavėjų įgalinimo procesas paremtais šiais darbuotojo veiklos principais:

- 14.1. individualizacija;
- 14.2. informavimas;
- 14.3. stiprybių identifikavimas;
- 14.4. neteisiantis požiūris;
- 14.5. paslaugų gavėjo apsisprendimo teisė;
- 14.6. konfidencialumas.

15. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojų uždaviniai įgalinimo procese paslaugos teikimo laikotarpiu:

- 15.1. siekti užtikrinti asmens įsitraukimą ir dalyvavimą;
- 15.2. padėti atrasti paslaugų gavėjo stipriąsias puses;
- 15.3. skatinti paslaugų gavėjo savarankiškumą ir savirūpą;
- 15.4. pastebėti net menkiausią teigiamą pokytį konkrečiu atveju.

16. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojai įgalindami paslaugų gavėją tikslo pasiekimui atsakingi už teigiamo santykio su paslaugų gavėju užmezgimu, bendrauja nuoširdžiai, skatina supratimą ir atvirumą.

17. Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojai siekdami socialinio darbo veiklos kokybės ir efektyvumo, pozityvių pokyčių, turi atkreipti dėmesį į paslaugų gavėjui kylančias problemas, susijusias su jo savarankiškumu, dalyvavimu, socialiniu funkcionavimu, saviraiška, užimtumu.

18. Įgalinimo nauda paslaugų gavėjui:

- 18.1. suteikia savarankiškumo;
- 18.2. skatina ir didina pasitikėti savo jėgomis;
- 18.3. didina paslaugų gavėjo atsparumą ir atskleidžia stiprybes.

19. Įgalinimui įgyvendinti reikalingas laikas, kad vyktų įgalinimo procesas, reikalingos paslaugų gavėjo pastangos. Įgalinimas atsiskleidžia palaipsniui ir yra susijęs su

paslaugų gavėjo pasitikėjimu savimi, savigarba, stiprybių atpažinimu. Šis vidinis potencialas sudaro galimybę paslaugų gavėjui siekti teigiamų pokyčių, apsisprendžiant, tampant savarankiškesniu, priimant sprendimus. Įgalinimo procese svarbūs tiek individualūs Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos paslaugų gavėjo potencialai, tiek darbuotojo pastangos, artimųjų ir bendruomenės įsitraukimas.

20. Alytaus krašto asmenų su negalia draugija, kaip įgalinanti įstaiga:

20.1. užtikrina teikiamų paslaugų prieinamumą ir tęstinumą;

20.2. skatina paslaugų gavėjų įsitraukimą ir galimybes rinktis paslaugas bei jas vertinti;

20.3. stiprina komandinį darbą, darbuotojų profesinę kompetenciją įstaigoje;

20.4. užtikrina paslaugų gavėjų teises, pagarbą jų orumui, lygiavertį ir pagarbų santykį.

III. REZULTATŲ RODIKLIAI

23. Socialinės reabilitacijos paslaugų gavėjų įgalinimo rezultatų rodikliai skaičiuojami remiantis individualaus socialinės reabilitacijos plano, sudaryto bendruomenėje, užfiksuotu paslaugos gavėjo savarankiškumo lygio išlaikymu arba pagerėjimu šiose srityse:

23.1. judėjimo ir fizinio mobilumo gebėjimai;

23.2. asmens higiena ir savitvarda;

23.3. bendravimas, socialiniai įgūdžiai ir ryšiai su artimaisiais bei bendruomene;

23.4. dalyvavimas ugdymo, užimtumo ir socialinėje veikloje bendruomenėje.

24. analizuojami ir įvertinami individualiuose socialinės reabilitacijos planuose vieną kartą per metus. Remiantis vertinimu, planai gali būti koreguojami atsižvelgiant į paslaugų gavėjo poreikius ir pažangą.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Su šia koncepcija yra supažindinami Alytaus krašto asmenų su negalia draugijos darbuotojai ir paslaugų gavėjai.

ĮGALINTAS PASLAUGŲ GAVĖJAS

